

Lühiülevaade 2025. aasta Elva valla eelarvest

Vald kinnitas oma visiooni ja strateegilised eesmärgid eelolevateks aastateks [arengukavas 2022–2030 ja eelarvestrateegias 2025-2028](#) mis võeti vastu 2024. aasta septembris. Valla strateegilised eesmärgid on:

1. Elva vallas väärtustatakse kvaliteetset õppijakeskset haridust ja kvaliteetset noorsootööd.
2. Elva vald toetab elanike heaolu, tervist ja iseseisvat toimetulekut.
3. Elva vallas on rikkalik spordi- ja kultuurielu.
4. Elva vallas on hea elu- ja ettevõtluskeskkond.
5. Elva vald on tuntud positiivse mainega sihtkoht.
6. Elva vald on hästi juhitud aktiivsete kogukondadega vald

2025. aastaks on vallal 3 prioriteeti:

- Valla efektiivne ja jätkusuutlik majandamine
- 2024. aastal alustatud struktuursete muudatuste elluviimine
- Sotsiaalteenuste kaasajastamine

Põhitegevuse tulud¹

2025. aasta eelarves on planeeritud tulud 32,95 miljonit eurot. See on 0,94 miljonit eurot ehk 2,9% rohkem kui 2024. aasta eelarve.

- Eelarve tuludest 57,14% moodustavad maksutulud s.h. 55% ehk 18,29 miljonit moodustab tulumaks (võrreldes 2024 aasta eelarvega kasv 5,9%). Tulumaksu laekumist mõjutab riiklik poliitika – 2024. aastal laekus kohalikele omavalitsusele 11,89% residendist füüsiliste isikute maksustatavast tulust ja 2,5% pensionist. 2025 aastal on vastavalt 11,29% ja 5,5%
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 7,3% ehk 2,4 miljonit eurot (kasv 2,0%). Laekumise suurenemine on proportsioonis teenuste üldise kallinemisega.
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 35,5%, ulatudes 11,71 miljoni euroni (vähenemine 1,3%). Toetused vähenevad, kuna kadunud on osad ühekordse iseloomuga toetused. Kui täiendavaid toetusi peaks saama, siis lisatakse need eelarvesse hiljem lisaeelarvetega.
- Muud tulud (keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 0,3% ehk 0,12 miljonit eurot ja on planeeritud 2024 aasta eeldatava laekumise tasemele.

Põhitegevuse kulud²

2025. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 30,27 miljonit eurot. See on 0,06 miljonit eurot ehk 0,2% vähem kui 2024. aasta eelarve.

Põhitegevuse kulud jaotuvad üheksa valdkonna vahel järgmiselt:

- **Üldised valitsussektori teenused** – hõlmab valla üldist juhtimist (kulutusi volikogu, valitsuse, valla kantselei, finantsosakonna, IT teenuste, valla teenuskeskuste ülevõltpidamiseks, liikmemaksude maksmiseks, valimiskulusid ja reservfondi). Valdkonna kulud moodustavad 5,1% põhitegevuse kuludest. Võrreldes 2024. aastaga suurenevad töäjõukulud 0,04 milj eurot ehk 4,4%, majandamiskulud suurenevad 0,01 milj ehk 4,3% ja reservfondi suuruseks on planeeritud 0,17 milj eurot. Kulud suurenevad, sest 2025 on kohalike omavalitsuste valimise aasta ja nende kulud lähevad kohaliku omavalitsuse eelarvest.
- **Avalik kord ja julgeolek** – toetus Rõngu vabatahtlikele päästjatele. Valdkonnale kulub 0,05% ja kulud võrreldes 2024 aastaga ei muutu;

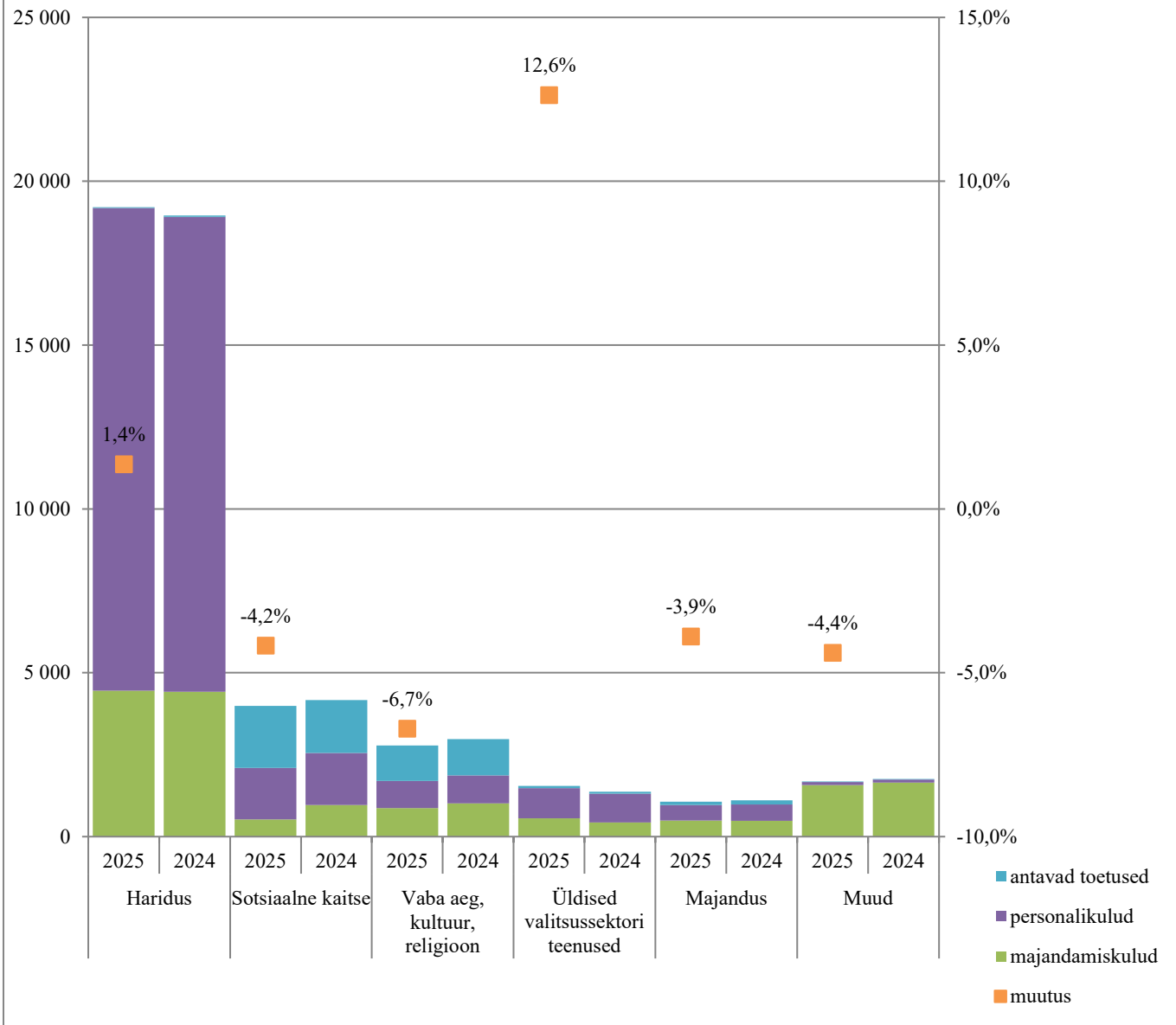
¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² antavad toetused, muud tegevuskulud

- **Majandus** – hõlmab teede ja tänavate korrashoidu, liikluskorraldust, ühistranspordi korraldust ja mitmesuguseid arendusprojekte. Kulub 3,53% ehk 1,07 miljonit eurot (-3,9%). Kulud vähenevad kuna rakendatakse ranget kokkuhoiupoliitikat.
- **Keskkonnanaitse** – siia kuulub jäätmekäitlus, avalike alade puhastus, heitveekäitlus, bioloogiline mitmekesisus ja maastikukaitse (haljasalade hooldus). Valdkonnale kulub 3,49% ehk 1,06 miljonit eurot (-2,7%). Kulud vähenevad.
- **Elamu- ja kommunaalmajandus** – sisaldab kulutusi tänavavalgustusele jt kommunaalmajanduslikele valdkondadele nagu, kalmistustele, saunale, hulkivate loomadega tegelemisele, aga ka vallavara haldamisele – moodustab 1,96% kuludest ehk 0,59 miljonit eurot (-0,4%). Kulud vähenevad kulude kokkuhoidu rakendades.
- **Tervishoid** – avalikud tervishoiuteenused, kulub 0,06%. See valdkond ei kuulu otseselt omavalitsuse rahastamise alla ja sisaldab kulutusi terviseedendamisele suunatud seminaridele ja üritustele.
- **Vaba aeg, kultuur ja religioon** – moodustab 9,18% ehk 2,78 miljonit eurot (-6,7%). Valdkond sisaldab kulutusi kultuuri- ja spordikorraldusele, raamatukogudele, seltsitegevusele, noorsootööle. Kulud vähenevad projektipõhiste kulude vähenemise tõttu.
- **Haridus** - valdkond, mis moodustab eelarvest kõige suurema osa 63,46% ehk 19,21 miljonit eurot (+1,4%). Sellest omakorda suurimad on kulutused põhi- ja üldkeskharidusele, alusharidusele, huviharidusele ja haridust toetavatele tegevustele. Kulud suurenevad minimaalselt seoses toitlustamise ja majade halduse ümberkorraldusega.
- **Sotsiaalne kaitse** – moodustab eelarvest 13,18% ehk 3,99 miljonit eurot (-4,2%), sisaldades kulutusi sotsiaaltoetustele ja -teenustele ning hoolekandeesutustele. Kulude vähenemine on tingitud asendushooldusel viibivate laste arvu vähenemisest ja teenuste efektiivsemaks muutmisest.

Majandusliku sisu järgi jagunevad põhitegevuse kulud antavate toetused ja majandamiskulud. Viimane omakorda jaguneb personalikuludeks ja muudeks majandamiskuludeks. Antavad toetused moodustavad 10,55% ehk 3,19 miljonit eurot, suurenedes 7,71%. Suurenemine on seotud sotsiaalvaldkonna kulude uuest kajastamise juhendist. Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 88,88% ehk 26,91 miljonit eurot, vähenedes 1,47%. Tööjõukulud kasvavad 1,1% ja muud majanduskulud vähenevad 6,8% (samuti sotsiaalkulude uuest kajastamise juhendist lähtuvalt)

Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel valdkonniti 2025. aastal võrreldes 2024. aasta eelarvega (tuhat eurot)

Investeeringustegevus

2024. aasta eelarves on planeeritud investeeringukulud 4,56 miljonit eurot, mis on 1,63 miljonit eurot ehk 28,7% vähem kui 2024. aastal.

Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetusest**, mis moodustab 87,6% ehk 3,99 miljonit eurot.
 - Suurimad investeeringuobjektid on:
 - Elva Tartu mnt kergtee 0,85 miljonit eurot ;
 - Teede ja tänavate renoveerimised 0,6 miljonit eurot;
 - Konguta Rahvamaja kaasajastamine 0,6 miljonit eurot;

- **Põhivara sihtfinantseerimisest** 0,06 miljonit eurot
- **Intressikuludest** 0,5 miljonit eurot.

Investeeringute ellu viimiseks võetakse 2,09 miljon eurot laenu, mis suurendab valla netovõlakoorust (kohustused miinus likviidne vara) 52,08%-le põhitegevuse tuludest. Seaduse kohaselt on valla ülempiiriks küll 2025. aastal 80%, kuid juba järgnevatel aastatel langeb taas 60 %-le, mis tähendab, et võimalused täiendavalt laenu võtta on piiratud ning investeeringute elluviimine sõltub saadavatest toetustest, põhivara müügist ja jooksva aasta omafinantseerimise võimest. Käesoleval aastal on valla omafinantseerimise võime ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe 2,67 miljonit eurot ehk 8,1 % põhitegevuse tuludest, mis suunatakse laenumaksete ja intressikulu katteks.

Likviidsete varade mahu vähenemist ei planeerita ja kohustused vähenevad 0,5 miljonit eurot.